

ZBOROVANJA**Mednarodna konferenca Metropolitan Futures – LIVING LEARNING CREATING MOVING**

Berlin, Nemčija, 15.–17. 9. 2010

Mednarodna konferenca z naslovom Metropolitan Futures – LIVING LEARNING CREATING MOVING je bila organizirana med 15. in 17. septembrom 2010 v Berlinu v Nemčiji s strani metropolitanske regije Berlin-Brandenburg ter v sodelovanju z omrežjem Evropskih metropolitanskih regij in območij METREX ter transnacionalnega projekta Skandinavsko-Jadranski razvojni koridor SCANDRIA. Pokrovitelja konference sta bila berlinski župan Klaus Wowereit in ministrski predsednik Dežele Brandenburg Matthias Platzeck.

Konferenca se je dokaj simbolno začela 15. septembra, na dan Evrope. Na njej se je zbralo prek 500 udeležencev iz vseh koncev Evrope z namenom razpravljanja o trenutno ključnih izzivih s področja trajnostnega urejanja mest in prometa. Preko dvajset govornikov iz politike, gospodarstva in znanosti je imelo predstavitve s področij izboljševanja dostopnosti, trajnostne mobilnosti in vzpodbujanja ustvarjalnih ter ostalih gospodarskih resursov v mestih oziroma metropolitanskih regijah. Glavni vabljeni govornik je bil znani britanski urbanist in avtor številnih knjig Charles Landry, ki je govoril o ustvarjalnosti in prihodnosti mest ter regij. Med posameznimi sklopi predstavitev je bilo organiziranih več diskusij, v katerih so glavni govorniki in ostali vabljeni gostje razpravljali o aktualnih vprašanih gospodarskega in družbenega razvoja mest in regij s poudarkom na njihovi ustvarjalnosti, kakovosti bivanja, trajnostni mobilnosti in prometni povezanosti. Več informacij o konferenci je dostopnih na spletni strani <http://www.metropolitan-futures.de/index.php>.

Konferenca je bila tudi priložnost za srečanje predstavnikov združenja METREX in projekta SCANDRIA. METREX kot mreža Evropskih metropolitanskih regij in območij zagotavlja platformo za medsebojno izmenjavo znanj in izkušenj. Eno glavnih poslanstev METREX-a je prenos metropolitanskih interesov v politike, programe in projekte na evropski ravni. Mreža je partner evropskih institucij, raziskovalnih skupnosti, nevladnih organizacij in drugih omrežij. Vanjo je povezanih približno petdeset metropolitanskih regij, med katerimi pa ne najdemo naše edine metropolitanske regije, Ljubljanske urbane regije, ki je sicer na spisku želja novih članic. V projektu SCANDRIA, ki je del Programa regije SCANDRIA Baltičsko morje 2007–2013, sodeluje 19 partnerjev iz petih držav (Švedska, Danska, Norveška, Finska in Nemčija). Namen projekta je izboljšanje prometnih funkcij v severnem delu skandinavsko-jadranske osi. Glavni cilji ob tem so izboljšanje dostopnosti, vzpodbujanje trajnostne mobilnosti in krepitev ekonomskih interesov. Več informacij o združenju METREX in projektu SCANDRIA je moč dobi na spletni strani: <http://www.euometrex.org/> oziroma <http://www.scandria-project.eu/>.

Jani Kozina

Drugi trienalni znanstveni posvet »Naravne nesreče v Sloveniji«

Ig in Idrija, 25.–26. 3. 2011

Drugi trienalni posvet Naravne nesreče v Sloveniji je bil tokrat dvodelen. V petek, 25. 3. 2011, je potekal v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Republike Slovenije na Igu, v soboto, 26. 3. 2011, pa je potekal na gradu Gewerkenegg v Idriji. Prvi dan posveta, ki je bil podnaslovljen »Neodgovorna odgovornost«, so se zvrstila številna predavanja in okrogla miza o naravnih nesrečah v Sloveniji, drugi dan, ki je bil podnaslovljen »Anno Domini 1511« (Leto Gospodovo 1511), pa je bila poleg posveta, še otvoritev razstave z istim naslovom ter gasilska reševalna vaja »Potres Idrija 2011«.

Posvet smo organizirali sodelavci Geografskega inštituta Antona Melika Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Občina Idrija in Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, v sodelovanju z Uradom za seizmologijo in geologijo Agencije Republike Slovenije

za okolje, Rudnikom živega srebra Idrija, Geološkim zavodom Slovenije in Slovensko akademijo znanosti in umetnosti.

Posveta se je udeležila množica geografov, meteorologov, geologov, vodarjev, prostorskih načrtovalcev, psihologov in izvedencev za reševanje in zaščito. Podobno kot na prvem posvetu, tudi tokrat, veliko število udeležencev ni dovoljevalo daljših diskusij, ki bi posvetu prinesle še večjo dodano vrednost.

Kot rečeno je imel prvi dan posveta podnaslov »Neodgovorna odgovornost«, saj v zadnjih letih opazamo nekatere znake, ki kažejo na premik v strategijah upravljanja z naravnimi nesrečami. Doslej je bilo upravljanje z naravnimi nesrečami skoraj povsem v rokah države, šlo pa je predvsem za strukturne in gradbene ukrepe, ter povečini za blaženje posledic naravnih nesreč oziroma tako imenovano kurativo. S tem, ko je bil za naravne nesreče odgovorjen širši družbeni subjekt, pa je večina posameznikov pozabila na lastno neodgovornost predvsem v smislu preventivne. Trendi predvsem zunaj naših meja gredo v smeri, da se težišče odgovornosti vedno bolj premika k posamezniku, ki ga k temu spodbujajo nedoslednosti in nedorečenosti v zakonodaji, pa tudi inerten zavarovalniški sistem. Poleg tega med ljudmi v Evropi narašča zavest o »odgovornem državljanu«.

Udeleženci posveta na Igu so poslušali tri uvodna predavanja. Srečko Šestan z Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje je predaval o Sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, Peter Fajfar s Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani je predaval o potresni odpornosti gradbenih objektov, Janez Polajnar z Agencije Republike Slovenije za okolje pa o poplavah septembra 2010.

Sledil je niz predavanj, v katerem smo poslušali razprave o varstvu pred poplavami v Sloveniji (Jošt Sodnik in Matjaž Mikoš), naravnih nesrečah v kraških jamah na primeru Postojnskega in Predjamskega jamskega sistema (Stanka Šebela), zaznavanju poplav s časovno vrsto radarskih satelitskih posnetkov ENVISAT in RADARSAT-2 (Tatjana Veljanovski, Peter Pehani, Žiga Kokalj in Kristof Oštir), dinamiki

BOJAN ERHARTIČ

Slika 1: Prvi dan posveta je bila organizirana okrogla miza o prilagajanju podnebnim spremembam z vidika naravnih nesreč.

poplavljanja Planinskega polja od oktobra 2008 do aprila 2009 (Gregor Kovačič in Nataša Ravbar) ter o visokih vodah v krasu Hotenjskega podolja v letu 2010 (Andrej Mihevc).

Tretji vsebinski del je bil namenjen predstavitvi lavinskega katastra in zemljevidov nevarnosti zaradi snežnih plazov s poudarkom na primerih z območja osrednjih Karavank (Manca Volk), vplivom geološke sestave na plazenje in preventivne ukrepe (Magda Čarman, Marko Komac, Mateja Jemec in Tomaž Budkovič), opisu vpliva sedimentov na potresno nihanje tal na območju Ljubljane z metodo mikro-tremorjev (Andrej Gosar in Janez Rošer) ter primerjavi različnih načinov modeliranja plazovitosti (Rok Ciglič, Matija Zorn in Blaž Komac).

Popoldanski del prvega dne posveta je zaznamovala okrogla miza o prilagajanju podnebnim spremembam z vidika naravnih nesreč. Na njej so sodelovali Miha Pavšek (Geografski inštitut Antona Melika Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti), Marko Komac (Geološki zavod Slovenije), Matjaž Mikoš (Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani), Marko Polič (Oddelek za psihologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani), Janez Polajnar (Agencija Republike Slovenije za okolje), Karel Natek (Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani), Igor Benko (Civilna zaščita Ajdovščina) in Branko Dervodel (Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje). Diskusija na okrogli mizi, ki jo je vodila novinarka Živa Rogelj in je potekala pod sponzorstvom projekta AdaptAlp financiranega v okviru EU transnacionalnega sodelovanja za Območje Alp, se je osredotočala na povezanost naravnih nesreč in prostorskega načrtovanja, (ne)odpornosti družbe na naravne nesreče in značilnosti dojemanja naravnih nesreč.

Okrogli mizi je sledil zadnji del predavanj s prispevki: o sodelovanju javnosti v obnovi po naravnih nesrečah na primeru potresov v Furlaniji in Zgornjem Posočju v letih 1976, 1998 in 2004 (Primož Pipan), o stanju, posebnostih in upravljanju zaščitnih gozdov v Sloveniji (Matjaž Guček in Andrej Bončina), o modelu EuroGEOSS za upravljanje s sušami (Barbara Medved-Cvikl, Andrej Ceglar, Tomaž Kralj,

MATIJA ZORN

Slika 2: Drugi dan posvetovanja je bila v Mestnem muzeju Idrija odprta razstava o idrijskem potresu leta 1511. Obiskovalci so se med drugim lahko preizkusili v potresno varni gradnji.

MATIJA ZORN

Slika 3: Utrinek iz gasilske reševalne vaje »Potres Idrija 2011«.

Zalika Črepinšek in Lučka Kajfež-Bogataj), o ocenjevanju ogroženosti zaradi naravnih nevarnosti z orodjem RiskPlan (Špela Kumelj in Vanja Geršak) ter platformi za naravne nesreče Alpske konvencije PLANALP (Jože Papež).

Drugi dan posveta je bil, kot že omenjeno, trodelen in je bil namenjen obeležiti petstoletnice najmočnejšega potresa pri nas. Dopoldan je potekal strokovni posvet s sedmimi vabljenimi predavanji, popoldan pa je bilo še svečano odprtje razstave posvečene idrijskemu potresu, ki jo je ob prisotnosti ministrice za obrambo Ljubice Jelušič odprl minister za okolje in prostor Roko Žarnić. Hkrati z obema dogodkoma je v starem mestnem jedru Idrije potekala potresna reševalna vaja s približno dvesto reševalci in okrog sto ponesrečenci.

Če so bili prvi dan posveta na Igu slušatelji predvsem različni strokovnjaki s področja naravnih nesreč, pa se je drugega dne posveta v Idriji udeležilo predvsem veliko domačinov, ki so jih pritegnila zanimiva vabljenega predavanja posvečena njihovem kraju. Uvodno predavanje o naravnih nesrečah v Sloveniji sva pripravila podpisana. Ina Cecić in Matevž Košir sta predstavila povsem nova, na arhivskih virih temelječa dognanja o potresu 26. marca 1511, Matevž Košir je podal zgodovinski oris Evrope in naših dežel v prvih desetletjih 16. stoletja, Rafael Bizjak pa je predaval o Idriji na prelomu 16. stoletja. V drugem sklopu predavanj smo slišali predavanje Jožeta Čara in Andreja Gosarja o Idrijskem prelomu in premikih ob njem, Mladen Živčić, Martina Čarman, Andrej Gosar, Tamara Jesenko, Polona Zupančič, so predavali o potresih ob Idrijskem prelomu, Peter Suhadolc pa je predstavil potres s tematsko filatelističnega vidika.

Udeleženci Drugega triennialnega posveta Naravne nesreče v Sloveniji so prejeli drugo številko monografije v zbirki »Naravne nesreče« z naslovom Neodgovorna odgovornost (glej predstavitev v rubriki Književnost te številke Geografskega vestnika) tako v tiskani kot elektronski različici (na CD-ju) ter posebno številko Idrijskih razgledov (56-1), kjer so objavljeni prispevki vabljenih predavanj drugega dne posvetovanja.

Več informacij o preteklih in prihodnjih tovrstnih posvetovanjih je moč najti na spletnem naslovu: <http://giam.zrc-sazu.si/nns>.

Blaž Komac, Matija Zorn

Kanadska mednarodna konferenca o izobraževanju (CICE – 2011)

Toronto, Kanada, 4.–7. 4. 2011

Na Univerzi v Torontu se je odvijala že tretja kanadska mednarodna konferenca o izobraževanju. Konferenco so organizirali *Infonomic Society*, *SAP*, *Royal Roads University* in *Canadian Teacher Magazine*. Konferenca je bila namenjena visokošolskim učiteljem in profesorjem, da se seznanijo z najnovejšimi spoznanji na različnih področjih izobraževanja. Velik poudarek je bil predvsem na predstavitvi pomena interdisciplinarnosti v svetovnem procesu izobraževanja. Na konferenci je bilo predstavljenih 375 prispevkov iz 68 držav, poleg tega pa še nekaj posterjev ter šest vsebin za delovne skupine. Iz Slovenije sta bila sprejeta dva prispevka dr. Roberta Repnika in dr. Vladimirja Grubelnika z naslovom *Need for strengthening teachers competences for teaching environmental education in primary school* in prispevek Mojce Kokot Krajnc, Jerneje Križan, ddr. Ane Vovk Korže in Nine Globovnik z naslovom *Increase of the experimental learning in teaching geography with help of education polygon of ecoremediation in Slovenia*, sodelavk Mednarodnega centra za ekoremediacije Filozofske fakultete Univerze v Mariboru. Po plenarnih predavanjih, so sledile ostale predstavitve, ki so bile razdeljene v 33 sekcij. Najobsežnejša je bila sekcija v kateri so bili predstavljeni prispevki s področja oblikovanja interdisciplinarnosti v izobraževalnem procesu, s poudarkom na skupnem sodelovanju učiteljev različnih strok. Prav tako je bila izpostavljena zahteva po večanju samostojnega in eksperimentalnega učenja v svetovnem izobraževalnem procesu. Več prispevkov je kot dober primer samostojnega in eksperimentalnega učenja izpostavilo učenje v naravi ali interaktivno izobraževanje s pomočjo različnih IKT tehnologij, kjer učenci s pomočjo različnih inovativnih pristopov in preizkusov prihajajo do lastnih spoznanj na katerih gradijo svoje znanje.

Več o sami konferenci si lahko preberete na spletni strani: <http://www.ciceducation.org/Home.html>.

Mojca Kokot Krajnc

Tretji mednarodni geografski simpozij – Pokrajine: dojemanje, razumevanje, zavedanje in ukrepanje
Bukarešta in Râșnov, Romunija, 8.–10. 4. 2011

Fakulteta za geografijo Univerze »Spiru Haret« v Bukarešti, ki je bila ustanovljena leta 1991 in nosi ime po romunskem matematiku, astronomu in politiku Spiru C. Haretu (1851–1912), je spomladi 2011 organizirala že tretji mednarodni geografski simpozij. Letošnji je nosil naslov »*Landscapes: Perceptions, understanding, awareness and action*« (Pokrajine: dojemanje, razumevanje, zavedanje in ukrepanje) in je potekal med 8. in 10. aprilom 2011 v dveh romunskih mestih. Uvodni dan je potekal v Bukarešti, sledeča dva pa na severni strani Karpatov v mestu Râșnov. Namen simpozija je bil soočiti geografske poglede na preučevanje pokrajine s celega sveta ter primerjati rezultate analiz tipov pokrajin, sprememb v pokrajini zaradi človekovega delovanja, vpliva državnih in regionalnih politik na pokrajine ter razvoja pokrajin.

Prvi dan je bil namenjen uvodnim predavanjem in ogledu posterjev. Ob tej priložnosti so podelili tudi nagrade študentom geografije za njihove študijske dosežke. V popoldanskih urah je sledila vožnja prek Karpatov do mesta Râșnov, kjer je sledilo uvodno predavanje in govor predstavnikov krajevne oblasti. Drugi dan je bil v celoti namenjen znanstvenim predavanjem, ki so bila razdeljena na dvanajst sekcij. Večina sekcij je bila v angleškem jeziku, nekatere pa le v romunskem. Tekom simpozija se je zvrstilo nekaj prek 70 predstavitev.

Prispevki so bili povezani s preučevanjem pokrajine, a z zelo različnih vidikov. Tako smo imeli na primer možnost prisluhniti predstavitvam o naravnih nesrečah (zemeljski plazovi, poplave in ekstremne temperature), spreminjanju podnebja in njegovega vpliva na turizem, varovanju okolja znotraj zaščitene območij, preučevanju urbanih pokrajin, spremembah rabe tal, različnih demogeografskih pojavih in procesih (kot so denimo umori v urbanem okolju in ilegalno priseljevanje), geografskih informacijskih sistemih, turističnem razvoju in potencialu pokrajin, opuščeni urbanih (industrijskih) območij, razvoju podeželskih območij, dojemanju okolja ter o drugih geografskih temah. Nekatere

ROK CIGLIČ

Slika: Ob obisku Bukarešte je težko prezreti največjo administrativno civilno stavbo na svetu – Palačo parlamenta, ki je bila zgrajena v času diktatorja Nicolaeja Ceaușescuja.

so vzbudile precej radovednosti, denimo predavanje o posebni obliki turizma, ki ga je avtor poimenoval »dark tourism«. Pri tovrstni obliki turizma gre za turistično obiskovanje krajev, ki so povezani s smrtjo in trpljenjem (pokopališča, vojna obeležja in podobno). Kot tipičen primer so navedli grad v Branu v Romuniji, kjer naj bi prebival grof Drakula.

Zadnji dan je bil namenjen ogledu pokrajine in povratku v glavno mesto. Poleg Râșnova smo udeleženci videli tako še sosednje, precej večje, mesto Brašov, ki ima okoli 280.000 prebivalcev, ter manjše mesto Prejmer. V pokrajini so zelo opazne trdnjave na vrhu vzpetin, ki so služile obrambi pred vpadi ter cerkve z obzidjem. Trdnjava nad mestom Râșnov je največja trdnjava na jugu Transilvanije. Domačini so jo zgradili zaradi obrambe pred napadi Turkov in Tatarov, ki so se začeli v 13. in 14. stoletju. Pokrajina je bila v 12. do 13. stoletju naseljena z nemško govorečimi prebivalci. Kolonizacijo je pričel madžarski kralj Géza II. Nemci so tu ostali do druge svetovne vojne, ko se je večina preselila v Avstrijo ali Nemčijo. Danes zato lahko v cerkvah in na utrdbah še vedno najdemo napise v nemščini.

Mednarodna udeležba na simpoziju je bila zelo pestra, saj so se je udeležili raziskovalci iz precejšnjega dela Evrope ter držav drugih celin, na primer Brazilije, Turčije, Izraela, Egipta in Alžirije.

Na simpoziju sem s predstavitvijo *Evaluation of digital data for determination of natural landscape types in Slovenia* sodeloval tudi podpisani.

Rok Ciglič

5. mednarodna konferenca SIRikt 2011

Kranjska Gora, 13.–16. 4. 2011

Peta mednarodna konferenca SIRikt je potekala na že tradicionalne mestu v Kranjski Gori. Organizirana je bila v okviru projekta e-šolstvo. Namenjena je bila predstavitvi najnovejših izsledkov s področja spletnega izobraževanja in raziskovanja z IK tehnologijo. Naslov letošnje konference je bilo »Na poti k e-kompetentni šoli«. V okviru konference so bili predstavljeni domači in tuiji prispevki, ki so v ve-

čini prikazovali drugačnost učnega procesa, ki ga omogočajo obstoječe IK tehnologije. Veliko poudarka je bilo na področju zavedanja, da v šoli sedijo otroci, ki spadajo v tako imenovano spletno generacijo otrok in mladostnikov, katera potrebuje drugačne pristope poučevanja. Konferenca je ponudila tudi priložnosti izmenjave mednarodnih in domačih pedagoških praks in izkušenj pri uporabi novodobne tehnologije ter spoznavanju novih pristopov interaktivnosti. Sam program konference je bil zelo pester, saj je bilo na konferenci predstavljenih okoli tisoč prispevkov. Prispevki so bili predstavljeni v osmih vsebinskih sklopih:

- sodobne strategije učenja in poučevanja z IKT,
- interaktivni pouk,
- sodelovanje v spletnih učnih okoljih,
- spremljanje in vrednotenje znanja,
- sodelovalni projekti v vzgoji in izobraževanju,
- učencem prilagojeno poučevanje in učenje z IKT,
- računalniško podprte praktične dejavnosti,
- napredna računalniška orodja.

Konferenca se je začela s številnimi plenarnimi predavanji, v katerih so predavatelji izpostavljali predvsem problematiko današnjih spletnih generacij mladostnikov, ki potrebujejo drugačne pristope pri poučevanju. Izpostavljali so nujnost poučevanja v tehnologijah nad katerimi so mladi navdušeni in jim prikazati še druge načine uporabe le teh – v izobraževalne namene. Prav zato je bil tudi velik poudarek narejen na predstavitvi tehnologij za izobraževanje v 21. stoletju, kjer so bile predstavljene različne tehnike inovativnega in interaktivnega poučevanja. V nadaljnjih dneh so potekale predstavitve ostalih prispevkov po zgoraj omenjenih vsebinskih sklopih. Predstavitve posameznih prispevkov se niso toliko nanašala na teoretske osnove, ampak so bile predstavljene predvsem dobre prakse uporabe različnih oblik IKT tehnologije pri raznovrstnih učnih vsebinah. Najdragocenejše pa je bilo to, da so bili vsi primeri dobrih praks predstavljeni na osnovi lastnih izkušenj.

Upajmo, da bo konferenca pripomogla k večji vpetosti teh tehnologij v slovenski šolski sistem. Več informacij o sami konferenci si lahko preberete na spletni strani: <http://www.sirikt.si/>

Mojca Kokot Krajnc

Zgodovina in sonaravnost – posvet ameriških okoljskih zgodovinarjev

Phoenix, Arizona, Združene države Amerike, 13.–17. 4. 2011

V Phoenix-u v ameriški zvezni državi Arizona je med 13. in 17. aprilom 2011 potekalo posvetovanje Ameriškega združenja za okoljsko zgodovino (*American Society for Environmental History* – ASEH; <http://aseh.net/>) z naslovom »Zgodovina in sonaravnost: zgodbe o napredku, precejevanju, propadanju in odpornosti« (*History and sustainability: stories of progress, hubris, decline, and resilience*). Združenje, ki je bilo ustanovljeno leta 1977, tovrstna posvetovanja organizira od leta 1982. Od leta 1999 so posvetovanja vsakoletna. Osnovni namen združenje je krepiti razumevanje vloge, ki jo je imelo naravno okolje v zgodovini človeštva. Združenje štirikrat na leto izdaja revijo *Environmental History* (<http://www.environmentalhistory.net/>), ki ima med svetovnimi zgodovinskimi revijami drugi najvišji faktor vpliva.

Tokratno (enaindvajseto) posvetovanje so pripravili kolegi iz Arizonske državne univerze (*Arizona State University*), ki na podlagi vrednotenja univerz (*Academic Ranking of World Universities*; <http://www.shanghairanking.com/ARWU2011.html>) za leto 2011 sodi med sto najboljših svetovnih univerz. Sedež ima v po velikosti štirinajstem ameriškem metropolitanskem območju (metropolitansko območje Phoenix-a) z nekaj prek 4 milijoni prebivalcev. V pripravah so bili organizatorji soočeni s posebnim izzivom, saj je skoraj prišlo do bojkota posvetovanja. Z bojkotom so namreč mnogi ameriški in tuji raziskovalci hoteli opozoriti na zelo diskriminatoren priselitveni zakon, ki ga je ameriška zvezna država Arizona sprejela v letu 2010. Na olajšanje organizatorjev je prevladalo mnenje, da se je bolje udeležiti posvetovanja in tu izraziti svoje nestrinjanje.

MATIJA ZORN

Slika 1: Veliki Arizonski stebričar saguaro (*Carnegiea gigantea*) kaktus je (tako kot Grad Canyon) zaščitni znak ameriške zvezne države Arizona.

MATIJA ZORN

Slika 2: Na posvetovanju so imele vse večje svetovne založbe organizirano prodajo knjig s področja okoljske zgodovine.

Posvetovanje je potekalo v obliki predavanj, okroglih miz, predstavitev posterjev, posebnih delavnic za ciljne skupine (na primer o okoljski pravičnosti, o energetske prehodih v družbi), plenarnih predavanj, organizirano pa je bilo tudi več pred- (namenjene opazovanju ptic), med- (po Phoenix-u in okolici z osrednjo temo »voda v puščavi«) in pokonferenčnih ekskurzij (o problematiki državne meje z Mehiko ter obisk Grand Canyon). Med tremi plenarnimi predavatelji bi izpostavili Williama Cronona, ki je bil v letošnjem letu kot prvi okoljski zgodovinar izvoljen za predsednika Ameriške zgodovinske zveze (*American Historical Association – AHA*; <http://www.historians.org/>). Govoril je o sonaravnosti v zgodovinskem kontekstu.

Predavanja so potekala v do desetih vzporednih sekcijah. Skupaj se je zvrstilo prek devetdeset sekcij, v katerih je bilo predstavljenih prek tristo referatov. Podpisani sem imel predstavitev z naslovom »Soška fronta: okrevanje kraške gorske pokrajine« (*The Soča Front (WW1): Landscape recovery in a mountainous karst landscape*), v okviru vsebinskega sklopa »Vojaške baze in bojišča: zgodovinski in geografski pristopi k vojaškim pokrajinam« (*Bases and battlefields: historical and geographical approaches to military landscapes*). Na splošni je bilo kar nekaj vsebinskih sklopov namenjenih vojaškim degradacijam pokrajine (na primer Vietnamski vojni ali ameriškim vojaškim bazam). Med ostalimi vsebinskimi sklopi omenimo še vlogo klimatskih sprememb v svetovni zgodovini, okoljsko vlogo pri velikih migracijah, razumevaje globalnih sprememb in podobno.

Zaradi velikega števila hkratnih predstavitev je nemogoče dobiti celotno sliko o trendih sodobne ameriške okoljske zgodovine. Zato je največja pomanjkljivost posvetovanja (velja žal tudi za pretekla posvetovanja), da ni bil izdan vsaj zbornik povzetkov, ki bi omogočal vsaj hiter vpogled v posamezne vsebinske sklope.

Naslednje posvetovanje Ameriškega združenja za okoljske zgodovino bo marca prihodnje leto v Madisonu v ameriški zvezni državi Wisconsin (<http://www.asehmadison2012.com/>); aprila 2013 pa se bodo ameriški okoljski zgodovinarji zbrali v Torontu (Kanada; <http://aseh.net/conference-workshops/toronto-conference-2013>).

Matija Zorn

Dolgoročne spremembe okolja

Ljubljana, 16.–17. 5. 2011

V prostorih Slovenske akademije znanosti in umetnosti je 16 in 17. maja 2011, v organizaciji Inštituta za arheologijo Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, potekal posvet z naslovom Dolgoročne spremembe okolja. Med razlogi, zakaj je bil posvet organiziran, so organizatorji med drugim zapisali: »V Sloveniji nimamo raziskovalnega inštituta, ki bi se sistematično ukvarjal izključno z raziskavami nekdanjega okolja [pokrajine, op. a.], zato so interdisciplinarne paleoekološke (in paleoklimatološke) raziskave večinoma zelo slabo razvite, specialistov za nekatera raziskovalna področja enostavno ni. Raziskovalci smo razpršeni po različnih institucijah, ki se vsaka zase bori za obstoj. Glavna problema sta zaplankanost znotraj ved in institucij ter raziskovalna politika ..., ki ovira interdisciplinarnost. ... Če veste, da 'več glav več ve', ljubite interdisciplinarne raziskave in uživate v sodelovanju z raziskovalci, ki prihajajo z drugih raziskovalnih področij kot vi, potem je ta konferenca kot nalašč za vas! ...« (več si je moč prebrati v poročilu s posveta: http://iza.zrc-sazu.si/Si/kolokviji/Okolje_2011.pdf).

Sistematično preučevanje tako imenovane okoljske zgodovine (ang. *Environmental history*, nem. *Umweltgeschichte*) oziroma pokrajinske zgodovine pri nas nima posebne tradicije, izjema so posamezna področja znotraj posameznih ved, na primer v arheologiji se za razumevanje preteklih okolij uporablja palinološke raziskave, v geografiji pa se za spremembe rabe tal uporablja zgodovinske vire. Zanimivo pa znotraj zgodovine (vsaj do nedavna) še ni bilo večjega posluha za tovrstno tematiko, pa čeprav je drugod, na primer v ZDA, tovrstna tematika prvenstveno v rokah zgodovinarjev. Tako v Evropi kot v ZDA so organizirana društva, ki združujejo različna področja, ki se ukvarjajo s pokrajinsko zgodovino (v Evropi *European Society for Environmental History* (<http://eseh.org/>), v ZDA *American Society for Environmental*

IGOR LAPAJNE

Slika: Uvodni nagovor Maje Andrič (Inštitut za arheologijo ZRC SAZU), ki je vodila posvet.

History (<http://aseh.net/>)). Društva letno (v ZDA) ali v nekajletnih razmakh (v Evropi) organizirajo mednarodne konference (glej predhodnje poročilo o zborovanju), izdajajo pa tudi revije. Ameriško združenje na primer izdaja osrednjo revijo s tega področja *Environmental History* (faktor vpliva 2009 0,750; <http://www.environmentalhistory.net/>), evropsko združenje pa je povezano z revijo *Environment and History* (<http://www.ericademon.co.uk/EH.html>). Posamezna nacionalna društva, na primer hrvaško (*Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju*), tudi imajo svoje revije: *Ekonomska i ekohistorija: časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša* (<http://hrcak.srce.hr/ekonomska-i-ekohistorija>). Pri nas bomo prvi korak v tej smeri storili s posebno izdajo v knjižni zbirki *Opera Instituti Archaologici Sloveniae* (<http://iza.zrc-sazu.si/Si/Opera/Opera.html>), kjer naj bi izšli prispevki iz posveta.

K sodelovanju na posvetu so bili vabljeni raziskovalci (arheologi, biologi, gozdarji, geografi, geologi in drugi), ki preučujejo spremembe v pokrajini od poznega glaciala do danes, to je približno zadnjih 90.000 let, s poudarkom na zadnjih 20.000 letih. Program dvodnevne srečanja je bil izrazito interdisciplinaren, saj se je zvrstilo 30 predavanj, katerih predavatelji so zastopali 14 različnih ustanov. Srečanje se je zaključilo z okroglo mizo, kjer je bil sklenjen načelni dogovor, da bi tovrstna srečanja postala tradicionalna (na primer dvoletna).

Več o posvetovanju si je mogoče ogledati na spletnem naslovu: <http://iza.zrc-sazu.si/Si/kolokviji/okolje.html>.

Matija Zorn

Četrti Melikovi dnevi – Geografski vidiki upravljanja z morjem in zaledjem

Koper, 10.–11. 6. 2011

V organizaciji Oddelka za geografijo Fakultete za humanistične študije in Znanstveno-raziskovalnega središča Univerze na Primorskem ter v sodelovanju z Zvezo geografov Slovenije so 10. in 11. junija 2011 v Kopru potekali 4. Melikovi dnevi. Po Kranjski Gori (1998), Portorožu (2002) in Ljubljani (2006), smo

MATIJA ZORN

Slika: Mateja Breg Valjavec (Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU) in Urška Klančar (Znanstveno-raziskovalno središče Koper) sta na ekskurziji predstavili gojenje fig kot priložnost za ekološko kmetijstvo v slovenski Istri. Poleg predavateljic so na sliki še Milan Orožen Adamič, Irena Rejec Brancelj, Stanko Pelc, Dejan Cigale in Darko Ogrin.

se geografi zopet zbrali v Slovenskem primorju. Naslov srečanja je bil »Geografski vidiki upravljanja z morjem in zaledjem«, njegov namen pa napraviti »... retrospektivo geografskih raziskovanj morja in zalednih pokrajin ...« od leta 1990, ko je v Portorožu potekalo 15. zborovanje slovenskih geografov, pa tudi »... opozoriti na hitro institucionalno rast geografije na Primorskem, ki se je pričela z ustanovitvijo Znanstveno-raziskovalnega središča Koper leta 1994 in Fakultete za humanistične študije leta 2000, v zadnjih letih pa se nadaljuje tudi z obnavljanjem in širjenjem društvene dejavnosti.« (Glasnik UP ZRS 16-4, str. 12). Otvoritveni del srečanja je bil namenjen obeležitvi 85-letnice zaslužnega profesorja in ambasadorja Republike Slovenije v znanosti dr. Vladimira Klemenčiča, ki je visok življenjski jubilej praznoval v juliju. Poleg predstavitev referatov in posterjev je bila v okviru srečanja organizirana še okrogla miza ter strokovna ekskurzija v koprsko zaledje, ki se je zaključila s podelitvijo nagrad Zveze geografov Slovenije.

Ker je bilo predavanj veliko, izpostavljam le vabljen predavanja. Darko Ogrin (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo) je predstavil spreminjanje podnebja v Tržaškem zalivu v zadnjih 300 letih, v okviru katerega je med drugim izpostavil, da so bile zime konec 18. stoletja v Tržaškem zalivu za okoli 0,5°C toplejše kot v sredini 20. stoletja. Milan Orožen Adamič (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Geografski inštitut Antona Melika) je izpostavil aktualna politična vprašanja povezana s slovenskim morjem, predvsem glede meje s Hrvaško, Mitja Bricelj (Inštitut za vode Republike Slovenije) pa je predstavil svoje videnje upravljanja s slovensko obalo in morjem. Hrvaški geograf Damir Magaš (Univerza v Zadru, Oddelek za geografijo) je predstavil problem prometne povezanosti Dubrovnika, Lovrenc Lipej (Nacionalni inštitut za biologijo, Morska biološka postaja Piran) pa je predstavil pojavljanje tujerodnih ribjih vrst v slovenskem morju. Referati ostalih sodelujočih so bili razporejeni v pet vsebinskih sklopov: politična geografija, geografija turizma,

fizična geografija, družbena geografija in regionalno planiranje ter geografija prometa. Predstavljenih je bilo več aktualnih tematik, kot so litoralizacija, prometna povezanost, ekološko kmetijstvo ali upravljanje s kmetijskimi zemljišči, če omenimo samo nekatere.

Okrogla miza, katere pobudnik je bil Sklad Si.voda, z naslovom »Obala, morje in razvoj«, je soočila mnenja in poglede strokovnjakov iz raziskovalnega, naravovarstvenega in gospodarskega področja ter krajevne uprave. Senatna soba Univerze na Primorskem je bila polna do zadnjega sedeža in odmerjen čas za diskusijo je bil prekratek, da bi mogli soočiti vsa mnenja o prihodnjem razvoju slovenske obale in njenega zaledja. Prostorski razvoj Kopra, razvoj turizma, pomorski promet in razvoj pristanišča ter varovanje naravnega okolja pa so bile teme, ki so bile deležne največje pozornosti. Udeleženci so si nato ob krajši pogostitvi ogledali priložnostno razstavo o že izvedenih projektih omenjenega sklada.

Prvi dan je bila na sporedu tudi strokovna ekskurzija z naslovom »Prostorska preobrazba Kopra in zaledja«, kjer so se udeleženci pod vodstvom geografov z Mestne občine Koper najprej seznanili z obnovo mestnega jedra ter načrtovanim prostorskim razvojem Kopra in bližnje okolice. Sledil je obisk Naravnega rezervata Škocjanski zatok, zelene oaze na robu Kopra, kjer so se udeleženci seznanili s posebnostmi rezervata ter problemi pri njegovem upravljanju. Ekskurzijo so mestoma dopolnjevale predstavitve prispevkov udeležencev zborovanja, ki so bili vezani na okoljsko in kmetijsko problematiko v slovenski Istri. Strokovna ekskurzija se je zaključila v Marezigah, kjer je ob zakuski s pridelki ekološke pridelave sledila podelitev nagrad Zveze geografov Slovenije (glej prispevek v rubriki Kronika v tej številki Geografskega vestnika).

V dveh dneh se je zvrstilo 27 predstavitev, ki so bile večinoma rezultat novejših raziskovanj in so pokazale, da geografsko raziskovanje slovenske obale in zaledja ni obšlo. Celo nasprotno, več predstavitev je nakazalo nadaljevanje in nadgradnjo predstavljenega, kar pomeni, da hitro razvijajoče in spreminjajoče območje obale in širše slovenske Istre, ki ga spremljajo tudi številna neskladja in problemi, predstavlja izziv za raziskovalce. Organizatorjem srečanja je bilo v zadovoljstvo, da je bila udeležba na posvetovanju dobra tako s strani kolegov – geografov, kot tudi negeografov, ki delujejo na različnih področjih, prostorsko vezanih na obalo in njeno zaledje. Slednji so tudi izrazili željo po čimprejšnjem vnovičnem srečanju, ki bi bilo namenjeno nekaterim najbolj perečim problemom tega območja.

Valentina Brečko Grubar, Gregor Kovačič, Matija Zorn

Mednarodna konferenca Prihodnost izobraževanja

Firence, Italija, 16.–17. 6. 2011

V Firencah se 16. in 17. junija 2011 odvila prva mednarodna konferenca na temo prihodnost izobraževanja. Organizator konference je bil Pixel. Namenjena je bila spoznavanju novih učnih vsebin in metod dela na področju šolstva, mednarodnem sodelovanju in izmenjevanju dobrih praks v izobraževanju. Namenjena je bila učiteljem in profesorjem, ki iščejo nove vsebine in pristope pri svojem delu. Bila je pedagoško in didaktično usmerjena. Prispevki s vsega sveta so bili razdeljeni v več vsebinskih sklopov:

- izobraževanje in nove tehnologije,
- inovativne učne metodologije,
- e-izobraževanje,
- medijsko opismenjevanje,
- umetnostna izobrazba,
- študije o izobraževanju,
- glasbeno izobraževanje,
- razlike med spoloma v izobraževanju ter izobraževanje pri invalidih,
- študije na področju učenja prvega tujega jezika,
- učenje na daljavo,
- učenje z igro.

Omogočena je bila tudi predstavitev posterjev ter virtualne predstavitve. Mednarodni center za ekoremediacije Filozofske fakultete Univerze v Mariboru je na konferenci predstavil prispevek z naslovom "Učenje o ekoremediacijah in trajnostnem razvoju na novem izobraževalnem poligonu v Modražah, Slovenija" (*Learning about ecoremediations and sustainability on the new education polygon in Modraže, Slovenia*) avtorjev Jerneja Križan, ddr. Ana Vovk Korže, Nina Globovnik in Mojca Kokot Krajnc.

Najobsežnejši vsebinski sklopi so bili o vsebinah izobraževanja ter novih tehnologijah, pa tudi o inovativnih učnih metodah. Predstavljeni so bili novi pristopi in metode dela na področju izobraževanja, veliko avtorjev pa je predstavilo svoje pristope k učenju ter se osredotočilo na učencu prijazno izobraževanje. Zaradi dostopnosti in uporabnosti interaktivnega ter elektronsko podprtega izobraževanja se je mnogo vsebin dotaknilo tega področja. Organizatorji zaradi velikega odmevnosti v naslednjem letu pripravljajo podobno konferenco.

Več o sami konferenci si je moč prebrati na spletni strani: http://www.pixel-online.net/edu_future/.
Jerneja Križan

Mednarodna konferenca EURA 2011 »Cities without limits«

Kopenhagen, Danska, 23.–25. 6. 2011

Mednarodna konferenca EURA 2011 z naslovom Mesta brez meja (*Cities without limits*) je bila organizirana konec junija 2011 v Kopenhagnu na Danskem. Organizacija EURA (*European Urban Research Association*) predstavlja združenje evropskih urbanih raziskovalcev in deluje od leta 1997. Njeno osnovno poslanstvo je združevanje ljudi iz različnih disciplin in področij, z namenom izmenjave informacij s področja raziskovanja mest, vzpodbujanje interdisciplinarnih in navzkrižnih pristopov v raziskavah ter izobraževanju na področju urbanih in regionalnih študij, pa tudi zapolnjevanju vrzeli med akademskimi, strokovnimi in političnimi interesi, informiranju javnosti ter izboljšanju kakovosti upravljanja mest. Pri organizaciji konference je sodeloval tudi Center za strateške urbane raziskave (*Centre for Strategic*

JANI KOZINA

Slika: Mednarodna konferenca EURA 2011 »Cities without limits« je bila organizirana v Kopenhagnu na Danskem, ki slovi kot najbolj kolesarsko mesto v Evropi.

Urban Research), ki sta ga ustanovili Univerza v Kopenhagnu in Šola za arhitekturo v Aarhusu (*Aarhus School of Architecture*), financira pa ga iniciativa *Realdania Research*.

Konferenca se je vsebinsko osredotočila na: izzive mestnih politik, načrtovanje in oblikovanje, ki nastajajo ob pojavljanju novih hibridnih »urbanih pokrajin« s precej zamegljenimi mejami med mesti ter med mesti in podeželjem. Nekdanje stabilne odnose med mesti in njihovim zaledjem so na regionalni ravni nadomestili prekrivajoči se delovni in nepremičninski trgi, ki vodijo mesta v nove delitve dela ter krajevne konkurence, medtem ko se življenje in ekonomija mest spreminja na podlagi gospodarskih ter strateških odnosov na globalni ravni. Preobrazba urbanih struktur naslavlja mesta, strokovnjake, politike in raziskovalce z novimi vprašanji o identiteti mest in njihovih prebivalcev ter sproža vprašanje kako se soočiti z novimi relacijskimi geografijami, ki zamenjujejo do sedaj dobro poznane lokacijske geografije.

Konferenca je obravnavala pet izbranih tem, ki so jih uvodni govorniki obravnavali na dveh plenarnih zasedanjih. Izbrani tematski sklopi so predstavljali okvir za vzporedne serije kratkih predstavitev, ki so jih pripravili udeleženci konference. Poleg teh je bil organiziran še dodaten odprti sklop za vse ostale predstavitve povezane z glavno temo konference.

Tematski sklopi:

- konceptualizacija mest (*conceptualising cities*),
- upravljanje brezmejnih mest (*governance in cities unbound*),
- stanovanjsko okolje v urbanih regijah (*residential liveability in urban regions*),
- prožnost metropolitanskih območij (*resilient/metropolitan landscape*),
- mesto talenta – ekonomija znanja in urbanost (*the city of talent – knowledge economy and urbanity*),
- odprti sklop.

Zadnji dan konference so bile organizirane še strokovne ekskurzije v posamezna območja Kopenhagna in njegove okolice, eno izmed njih pa je pot vodila tudi v sosednji Malmö na Švedskem. Konferenca se je udeležilo okoli dvesto petdeset strokovnjakov iz celega sveta, ki so pripravili približno dvesto kratkih predstavitev. Največ jih je bilo iz Danske in njej bližnjih evropskih držav pa tudi iz Argentine, Brazilije, Kanade, Avstralije, Irana, Japonske, Singapurja, Južne Afrike in drugod. Med udeleženci so bili tudi trije Slovenci. Dva izmed njih sta imela svoji predstavitvi, in sicer dr. David Bole je govoril o značilnostih dnevne mobilnosti v Sloveniji, Jani Kozina (oba Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Geografski inštitut Antona Melika) pa o ustvarjalnem razredu pri nas. Naslednja mednarodna konferenca združenja EURA bo leta 2012 na Dunaju in bo imela naslov Urbana Evropa – izzivi na poti v urbano prihodnost (*Urban Europe – Challenges to meet urban future*). Omenimo lahko še, da EURA med 18. in 23. septembrom 2011 organizira poletno šolo v Vouliagmeniju blizu Aten v Grčiji na temo Prestrukturiranje vlade: reformiranje javne uprave in lokalne samouprave (*Rescaling government: reforming public administration and local government*). Več informacij o aktivnostih EURA se lahko dobi na spletni strani: <http://www.eura.org/>.

Jani Kozina, David Bole